

Handläggare
Lisbeth Westerlund
Telefon: 08-508 25 016

Till
Socialnämnden

Förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism

Svar på remiss av motion (2015:46) av Bo Sundin (M)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Leif Fransson
Administrativ chef

Sammanfattning

Bo Sundin (M) skriver i sin motion att vi aldrig kan acceptera att människor värvas till extrema grupper som begår vålds- och terroråd, oavsett om det är religiösa eller våldsbejakande grupperingar. Stockholms stad behöver förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism för att förhindra att människor söker sig till extremistiska terrororganisationer. Samtidigt ska det finnas tydliga konsekvenser för de personer som begår allvarliga övergrepp på oskyldiga människor och brott mot mänskligheten.

Förvaltningen menar att grunden för arbetet mot våldsbejakande extremism är att värna det demokratiska samhället. Det pågår ett arbete i staden med den inriktning som motionären efterfrågar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till förvaltningen för beredning överlämnat motion (2015:46) av Bo Sundin (M) om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. Remisstiden går ut 18 januari 2016.

Ärendet har även remitterats till Farsta, Hässelby-Vällingby, Norrmalms, Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, Polisen, Säkerhetspolisen och Fryshuset.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet har behandlats inom ramen för facklig samverkan.

Ärendet

Bo Sundin (M) skriver i sin motion att vi aldrig kan acceptera att människor värvas till extrema grupper som begår vålds- och terrordåd, oavsett om det är religiösa eller våldsbejakande grupperingar. Vi kan inte acceptera att Stockholm ska premiera de unga som begår våldsbejakande extremism genom att ge dem förtur till såväl bostads- som arbetsmarknadsinsatser.

Stockholms stad behöver förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism för att förhindra att människor söker sig till extremistiska terrororganisationer. Samtidigt ska det finnas tydliga konsekvenser för de personer som begår allvarliga övergrepp på oskyldiga människor och brott mot mänskligheten.

Bo Sundin föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen och socialnämnden får i uppdrag att revidera förslaget till strategi mot våldsbejakande extremism med fokus på förebyggande åtgärder i syfte att förhindra nyrekrytering men även på hur staden kan bidra till att avradikalisera personer och få dem att lämna extrema grupper och terrororganisationer.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att uppvakta regeringen om att utreda att frånta pass för personer som misstänks för deltagande i krigsresa.
3. Kulturnämnden, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt Spånga-Tensta stadsdelsnämnd får i uppdrag att utreda förslag på att stärka stödet till olika

- organisationer som jobbar mot rekrytering av personer till utländskt baserade terrororganisationer enligt en modell som efter utvärdering kan tillämpas generellt i staden.
4. Kommunstyrelsen får i uppdrag att initiera ett arbete för att lära av och ta vara på goda exempel på framgångsrika projekt med lyckade exempel, så som i både Europa och USA för att motverka våldsbejakande extremism.
 5. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder vidta åtgärder för utökad samverkan mellan stadens socialtjänst och stadsdelsnämnder samt polisen och säkerhetspolisen.
 6. Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda förslag på samordnade åtgärder för att öka kunskaperna om religiös- och våldsbejakande extremism i Stockholms skolor och fritidsgårdar i förebyggande syfte.

Förvaltningens synpunkter

Bo Sundin (M) tar i sin motion upp en aktuell och angelägen fråga om hur staden ska arbeta mot våldsbejakande extremism.

Förvaltningen anser att det är viktigt att värna demokratin mot våldsbejakande extremismen i dess olika former. Det pågår ett arbete i staden med den inriktning som motionären efterfrågar.

Förvaltningen menar att grunden för arbetet mot våldsbejakande extremism är att värna det demokratiska samhället. Ett av stadens inriktningsmål under tiden fram till 2018 är ett demokratiskt hållbart Stockholm där arbetet med de mänskliga rättigheterna stärks, diskriminering motverkas och alla invånare garanteras samma rättigheter och möjligheter. Stadsdelsnämnderna är viktiga verktyg i ett långsiktigt demokratiarbete. Facknämnderna har också ansvar för att medverka i detta arbete.

Vid socialnämndens sammanträde 27 januari 2015 fick socialförvaltningen i uppdrag att utforma en strategi mot våldsbejakande extremism. Socialnämnden beslutade 19 maj 2015 om att för egen del godkänna förvaltningens förslag till strategi mot våldsbejakande extremism (dnr 3.1.2-182/2015) samt överlämna ärendet till kommunstyrelsen.

Socialförvaltningen har i augusti 2015 tillsatt en samordnare som arbetar mot våldsbejakande extremism inom socialtjänsten. Socialförvaltningen ska bidra till att kunskapen om våldsbejakande extremism ökar inom socialtjänsten genom utbildningsinsatser, omvärldsbevakning och samarbete med andra aktörer.

Utbildningsinsatser under 2016 utformas utifrån den inventering som socialförvaltningen gör under hösten 2015 tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i syfte att kartlägga lokala behov.

Kommunstyrelsen har i juni 2015 skickat socialnämndens förslag till strategi mot våldsbejakande extremism på remiss till samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, stadsledningskontoret, Stockholms stadshus AB, Polismyndigheten i Stockholm, Nationella operativa avdelningen (Rikspolisén), Säkerhetspolisen (Säpo), Brottsförebyggande rådet, FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut), Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism, Länsstyrelsen i Stockholms län, EXPO, Exit Fryshuset, Sveriges kvinnolobby, Stockholms läns landsting, Sveriges juridiska råd, Sveriges muslimska råd samt Sveriges kristna råd. Remisstiden gick ut 28 september 2015.

I remitteringsbrevet anges att Stockholms stad under 2015 kommer att besluta om en stadsövergripande strategi mot våldsbejakande extremism. Ett Stockholm som håller samman minskar extremismens grogrund och är själva förutsättningen för strategin. Strategin ska visa ett gemensamt ställningstagande från det demokratiska samhället mot extrema rörelser.

Vidare anges att socialnämnden har skrivit fram utgångspunkter för socialtjänstens arbete samt anges i remitteringsbrevet ett antal utgångspunkter för det fortsatta arbetet med den stadsövergripande strategin. Dessa är följande.

1. Rekrytering till våldsbejakande extremism ska motarbetas.
2. Kunskapen om våldsbejakande extremism ska öka i hela staden.
3. Staden ska utveckla samarbetet med polisen.
4. Stöd ska ges för att hoppa av och långvarigt lämna destruktiva miljöer.
5. Drabbade av extremism ska få stöd och trygghet.

Bilaga

Motion (2015:46) av Bo Sundin (M) om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism